

Datum: 31.03.2009
Autor: Jiří Svoboda
Zdroj: Právo
Strana: 15
Rubrika: Trhy & ekonomika
Příměří v „nukleární válce“ je v nedohlednu Polemika

V článku Příměří v „nukleární válce“ (Právo 21.února) se Vojtěch Kotecký, programový ředitel Hnutí DUHA, záměrně nezabývá jadernými elektrárnami, nýbrž jejich odpadním produktem – vyhořelým palivem. Tvrdí: „Vyhořelé palivo musíme perfektně izolovat od okolního prostředí na zhruba 100 000 let.“ Dále pak poukazuje na plán hledání vhodné lokality trvalého úložiště, který zkrachoval pro nesouhlas dotčených obcí.

Klíčové tvrzení pana Koteckého je klamné. Vyhořelé palivo je totiž možno přepracovat. Tak se děje s částí vyhořelého paliva například ve Francii, USA, Rusku či Británii. Ve vyhořelém palivu stále ještě zbývají dvě třetiny paliva znovu použitelného v reaktorech současného typu.

Hlavní důvody, proč se vyhořelé palivo přepracovává jen z části, jsou dva.

Zprv se to při současných světových cenách uranu zatím nevyplatí a zadruhé, čím je vyhořelé palivo starší, tím méně je radioaktivní a lépe se přepracovává. Pokud se člověk blíže zajímá o mezisklad vyhořelého paliva v Dukovanech, zjistí, že jde o budovu, v níž jsou uloženy mechanicky vysoce odolné, hermeticky uzavřené kontejnery s vyhořelým palivem. Mimo mezisklad je rozdíl úrovně radiace od přirozeného pozadí neměřitelný. Pro zajištění provozu všech jaderných elektráren na území ČR stačí jednou za deset let postavit v areálu některé jaderné elektrárny nový mezisklad vyhořelého paliva. Bude to stát zhruba čtvrt miliardy korun a asi hektar pozemku. V takovémto meziskladu je možno vyhořelé palivo bezpečně skladovat libovolně dlouho. Vyhořelé palivo v naplněném dukovanském meziskladu obsahuje palivo pro Temelín i Dukovany na dalších dvacet let!

Štěpné jaderné reaktory IV. a vyšší generace mají potenciál zajistit lidstvu potřebu energie minimálně na několik set let způsobem mnohonásobně šetrnějším, než je spalování fosilních paliv. Tyto množivé reaktory využijí uran asi šedesátkrát lépe a jen z vyhořelého paliva v Dukovanském meziskladu mohou zásobovat elektřinou Českou republiku stovky let.

Zda bude, či nebude potenciál jádra plně využit, rozhodne čas nástupu konkurenceschopných obnovitelných zdrojů. Až tehdy nastane doba zodpovědného rozhodnutí, že se má vyhořelé palivo (možná již několikrát přepracované) skutečně umístit do trvalého úložiště. A to bude také příhodná doba, kdy bude třeba zodpovědně plánovat vybudování trvalého úložiště.

Vojtěch Kotecký, bohužel, svým článkem nijak nepřispěl k příměří v této nukleární válce. Pouze změnil taktiku brojení proti jaderné energetice. Na chvíli si oblékl neutrální kabát a zahrál kartou vyhořelého paliva. Těžko říci, jak moc prvoplánově.

Datum: 26.02.2009
Autor: JIŘÍ SVOBODA
Zdroj: Právo
Strana: 06
Rubrika: Publicistika
Ekologové kontra klimaskeptici
Z redakční pošty

Z médií to vypadá, jako by byla společnost rozdělena na dva tábory: ekology vehementně bojující proti klimatickým změnám a klimaskeptiky bagatelizující problém klimatických změn. Ve skutečnosti drtívá většina lidí problém klimatu nevnímá nebo se k němu staví laxe.

Taková konstelace společnosti je podle mého špatná. Jeden či druhý tábor totiž může získat

významnější politickou moc. Pokud by se dostali do sedla ekologové, budou bojovat proti změně klimatu všemi prostředky, což asi povede ke kolapsu kvůli vyčerpání finančních zdrojů a ke vzdoru lidí.

Pokud by získali navrch klimaskeptici, mohli bychom se brzy dočkat řady nevratných změn včetně značného vyčerpání zdrojů fosilních paliv.

Proto si myslím, že je čas nastoupit třetí cestu. Jejím motivem bude snižování emisí oxidu uhličitého výlučně efektivními postupy s minimálním vlivem na životní úroveň lidí. V tomto momentě je na tahu Martin Bursík, aby vypracoval koncepci včetně finanční rozvahy a mechanismu fungování a předložil ji k veřejné diskusi.

Není to ale nic lehkého. Ministr prý například uvažuje už letos rozdat na dotacích 10 miliard na zateplení budov. Tyto dotace by měly být udělovány jen opravdu kvalitním projektům. V minulosti byla spousta dotací spotřebována na lepení šesticentimetrového polystyrénu na panelové domy, který je dnes z hlediska tepelné ochrany naprosto nevyhovující. Situace by se proto neměla opakovat.